

Kivágtak egy jelenetet a filmből? Ruttkai Éva erkölcsstelennek ítélt fürdőruhája miatt

2026 január 04. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Ezt biztos nem tudta eddig senki...

Filmt?znéz? címmel megjelent Szigethy Gábor Kossuth-díjas színháztörténész új kötete, amely negyvenhét régi magyar filmről, többek között a Szindbádról, a Liliomfiról, a Mágnás Miskáról, a Szegénylegényekről és az Egy pikoló világról szól. A könyv ugyan múltat idéz, de nagyon is a mai kor emberének szól, hiszen olyan összefüggésekre és különleges részletekre világít rá, ami fontos ismeretanyag lehet jelenünk megértéséhez.

Szigethy Gábor színháztörténész, rendező, egyetemi tanár új kötettel jelentkezett. A [Kortárs kiadó gondozásában megjelent Filmt?znéz?](#) igazi kordokumentum. A benne szereplő negyvenhét hosszabb-rövidebb írás negyvenhét régi magyar film bemutatásáról szól, de nem egyszer filmkritikák. Megírásukhoz több éves kutatás, felhalmozott ismeretanyag és a kommunizmus filmiparra gyakorolt ráhatásának komoly ismerete szükségeltetett.

A szerző saját bevallása szerint olyan filmekről ír, amelyeknek egy-egy pengeéles jelenete, szívszorító pillanata, állásfoglalásra kényszerítő mondata ötven éve az életének, gondolkodásának, lelkiismeretének a társa.

És valóban, a kötetet olvasva akadnak b?ven olyan alkotások, amelyek nem azért kerültek be a felsorolásba, mert remekművek lennének, hanem mert valamilyen oknál fogva emlékeztetnek Szigethy számára. Ilyen például az [Egy pikoló világról](#) című 1955. december 25-én bemutatott alkotás, amelyben a két főszereplő, Ruttkai Éva és Bitskey Tibor ártatlan szerelmi jelenetét kivágatta Révai József elvtárs. Mint a könyvből megtudhatjuk, a korabeli színházi ítések úgy vélték, hogy a színésznő fürdőruhájából kikandikáló köldökének a látványa

sérti a szocialista erkölcsöt,

azzal azonban már nem foglalkozott, hogy így a film cselekménye értelmetlenné kuszálódott. Mivel a szerző jó barátságot ápolt Ruttkai Évával, hiszen felesége Gábor Júlia a színésznő és Gábor Miklós gyermeke, azt is tudja és elárulja, hogy mi lett a ruhadarab sorsa:

Ruttkai Éva ezt a sajtóban kipellengérezett erkölcstelen fürdőruhát elkérte a filmgyártótól, s nyáron a Balaton partján ebben a ruhadarabban „meztelenkedett b?dületesen”.

Szigethy Gábor új könyvében számos eddig ismeretlen történet tár az olvasók elé

Ma már csak nevetünk ezeken a kommunista túlkapásokon, azonban a filmhez kapcsolódóan a szerző megoszt egy sokkal megrázóbb történetet is. Az alkotást Máriássy Félix rendezte, akinek családja gyakran nyaralt együtt a Gábor-Ruttkai házaspárral. A gyerekek, a Máriássy ikrek és Gábor Juli naphosszat játszottak a Balaton-parton, míg a felnőttek beszélgettek, álmodoztak, politizáltak. Letaglózó volt hát a hír a családnak, amikor kiderült, hogy a rendező besúgó volt, és róluk, a barátairól is jelentett, ráadásul gyomorforgatóan alpári színvonalon. Okkal teszi fel a szerző a kérdést:

Máriássy Félix hogyan volt képes Ruttkai Éva szemébe nézni?

Persze remekművekről is olvashatunk a Filmt?znéz?ben, így például sokunk nagy kedvencéről a Szindbádról is. A szerző a filmköltemény rendezőjét, Huszárik Zoltánt idézve mutat rá arra, hogy Latinovits Zoltán anno miért tartózkodott Szindbád szerepétől:

Nem a színész cáfolt, berzenkedett, védekezett a szerep ellen, hanem egész perszonalitása. S ha ?t most faggatnám, talán bevallaná, hogy a szerep mögött egész nemzedékének kórképét és kórképét látta.

S lám, mit tud az istenadta tehetség, a berzenkedés ellenére is olyan maradandó jelenlétet alkot, amely talán örökké velünk marad.

A kötet minden oldala telis-tele van kordokumentumokkal, ezek olykor képek (akár a saját családi archívumukból), de a legtöbb esetben idézetek az alkotókkal megjelent interjúkból, illetve a korabeli újságokban megjelent kritikákból.

Kivételesen alapos kutatásra utal, hogy nemcsak hazai, hanem határon túli médiumokat is szemlézett a szerző. Ezeket az információ morzsákat egészíti ki a saját véleményével, így foglalva ?ket egy keretbe, ezáltal azonban az

írások egyszerre lesznek tárgyilagosak és mégis igazán személyesek. Ami minden anyag esetében szembeötlő, az [Szigethy Gábornak](#) a színészek iránti tisztelete, valamint a kor hatalmasságai, a kommunista rezsim elvtársaira kimondott ítélete. Ez utóbbit így fogalmazza meg a szerző a kötet előszavában:

Ma már csak szépkorúak emlékeznek arra, hogy milyen volt Magyarországon akkor a mindennapi élet: (...) a vörös festékekkel gátlástalanul átmázolt, meghamisított magyar múlt-, jelen- és jövőidő? Rákosi és Kádár elvtársak rosszelmék? regnálása idején.

Azonban, amíg alkotnak ilyen nagy tudású szerzők, addig biztos remélhetjük, hogy a valódi múlt feltárul és azok is megismerhetik, akik akkor és ott még nem élhettek.

www.magyar nemzet.hu

Ajánló